د شپږ کلنو
لپاره
د الفبې زدکړه

ترتیبوونکی: عبدالعلي رسولزاده
۲۰۱۱ میلادي کال

د شپږ کلنو د ټولګي förskoleklass په اړه څه معلومات

کوچنی د هغه وخت څخه په زدکړه پیل کوي کله چې د مور په ګېډه کې وي. تر هغه وروسته چې کوچنی دنیا ته را سي د مور غېږ ئې لومړنی د زدکړې ځای دئ. کوچنی په سویډن کې په یو کلني کې په وړکتون کې شاملیږي او هلته سویدني ژبه، شمېرل او نوري زدکړې کوي. د دغو زدکړو په وخت کې د وړکتون معلمان کوچني ته دغه زدکړې په داسي توګه ور کوي چې کوچنی ځان زدکړو ته مجبوره و نه بولي. د وړکتون ښوونکي کوچنیانو ته د لوبو او ساعت تیري له لاري ښېله دې څخه چې کوچنیان په و پوهیږي چې د معلم هدف دوی ته ښوونه ده، زد کړې ور کوي. دوی کوچنیان تر اوه کلنۍ پوري زدکړو ته نه مجبوره کوي. دا ځکه چې د ښووني او روزني محقیقین دې نتیجې ته رسېدلي دي کوم کوچنیان چې تر اووه کلنۍ نه مخکې د لوست او لیک زدکړې ته مجبوره سوي دي زیاترو ښوونځی پر نیمه لار پرې ایښی دئ. د دې لپاره چې کوچنیان د لوست او لیک څخه خوا توري نه سي او په عین وخت کې یو څه زده هم کې نو ښه به دا وي چې د لوبو او ساعت تیري له لاري د دوی سره کار و سي.

په سویډن کې څو کاله پخوا تر نن د شپږ کلنو لپاره جلا ټولګی منځته راغئ. دا ټولګی د وړکتون او ښوونځي تر منځ یو ارتباطي ټولګی دئ. دا ځکه چې په وړکتون کې ټولي زدکړې د لوبو او ساعت تیري له لاري کېدې او په ښوونځي کې بیا کتاب او یو منظم پروګرام منځ ته را تئ. د پوهني وزارت د وړکتون او ښوونځي تر منځ یوه لویه خلا حسوله ځکه ئې دغه ټولګی منځته را وړ. نن ورځ د چاروکو په نظر د شپږ کلنو ټولګی په ښه ډول مخته ځي. اوس په دې ټولګي کې هم د وړکتون او هم د ښوونځي په شان کوچنیان د تدریس څخه برخه من کیږي.

کمونونه باید ټولو شپږ کلنو ته په دغه ټولګي کې د ګډون کوله امکانات برابر کې. اوس په ټولو کمونو کې ډېر زیات کوچنیان په دغو ټولګیو کې ګډون کوي. حال دا چې په وړکتونو کې د کوچنیانو ګډون د کورنیو په اقتصادي امکاناتو پوري اړه لري.

کله کله والدین په داسي فکر وي چې دا به ښه وای که د دوی کوچنیانو ته په شپږ کلني کې لا منظم کتابونه ور کړل سوي وای. حال دا چې مورږ ښوونکي خپل تدریس د کار د هغه پلان له مخي چې مورږ د مورنی ژبي پښتو ښوونکو د سویډن د پوهني د وزارت د کورس پلان سره برابر ترتیب کړئ دئ پر مخ وړو. ګرانو والدینو ته مورږ دا مشوره ور کوو چې کوم تدریسي مواد چې مورږ یې د دوی شپږکلنو کوچنیانو ته ور کوو په ډېره نرمه رویه ور سره کار کړي او پر کوچنیانو ډېر فشار را نه ولي.

تدریسي مواد:

۱ ـ الفبې

د الفبې توري دوه ډوله معرفي کيږي لومړی ئې نوم دئ او دوهم ئې ږغ يا اواز دئ لکه:

نوم	ږغ	
(ا) الف	(ا)	
(ب) بې	(ب)	
(پ) پې	(پ)	او نور

د پښتو ژبې د دغه الفبې ښخه چي کوچنيانو ته ور کول سوې ده په ښکاره ډول غوښتنه دا نه ده چي دوی الفبې زده کړي. کوچنيان لومړی د هغه رسم نوم اخلي او بيا د الفبې د هغه توري نوم اخلي کوم چي د نوموړي رسم د نامه په شروع کي را غلی وي لکه:

(آ) الف مد (آس)

هره پاڼه دغه لاندي څلور برخي لري:

1ـ د الفبې يو لوی منځ خالي توری، چي زدکوونکي ئې بايد رنګ کي.

2ـد پاڼي په سر کي کيڼي خوا ته يو شکل چي نوم ئې د الفبې په دغه توري پيل کيږي.

3 ـ د پاڼي په ښۍ خوا کي د کيڼي خوا د شکل نوم په منځ خالي الفبې ليکل سوی دئ چي زدکوونکي ئې بايد رنګ کي.

4 ـد پاڼي په ښي سر کي يو څلور خاني شکل را غلی دئ چي زدکوونکی ئې په هغو معينو رنګو رنګوي کوم چي ور ته تعيين سوي دي.

لومړی کوچني ته د هغه منځ خالي لوی توري نوم اخيستل کيږي او اړيکه ئې د هغه لوی شکل سره ور ته ويل او تکراريږي. اوس نو څلور رنګه قلمان لکه سور، زرغون، تور او ژيړ غوره کيږي او کوچني ته ويل کيږي چي دغه لوی منځ خالي توری رنګ کړي. کوچني بيا هغه شکل رنګوي او ور پسي د د شکل نوم او بيا هغه څلور خاني شکل رنګوي. کوچنی له دې لاري نه يووازي د الفبې توري زده کوي بلکي رنګونه، د شکلونو نومونه او ځيني نوري خبري زده کوي.

کله چي کوچني دغه څلور رنګونه ښه زده کړه ځو ورځي وروسته بيا نور څلور رنګونه ور ته تعيينيږي او په دغه تر تيب تر پايه پوري ډېر رنګونه زده کوي.

۲ـ د افغانستان نقشه:

کله کله کوچنيانو ته زه د افغانستان د ولاياتو نقشه ور کوم چي رنګ يې کړي. د نقشې ښخه ښکاره مقصد دا نه دئ چي کوچنی دي نقشه زده کړي. بيا هم که کوچني ته رنګه قلمان په لاس ور کړو چي نقشه رنګ کي نو به هم د رنګونو نومونه تکرار کړي او هم بيا په ضمن کي د هيواد نقشه زده کوي.

عبدالعلي رسولزاده

alirasulzada@hotmail.com

موبايل: 0046-709384755

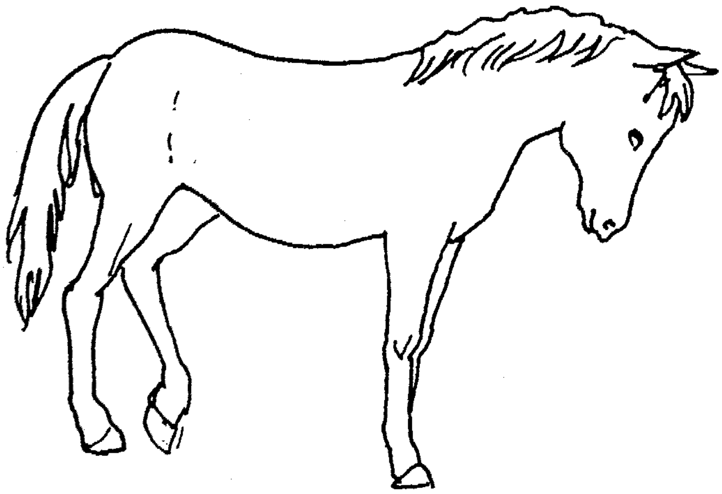

آس

آ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

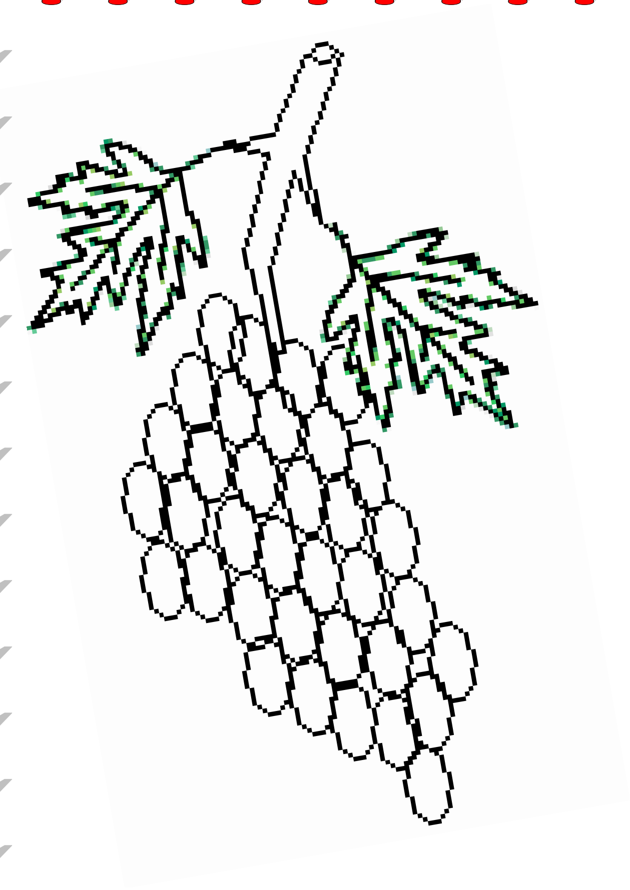

انگور

ا

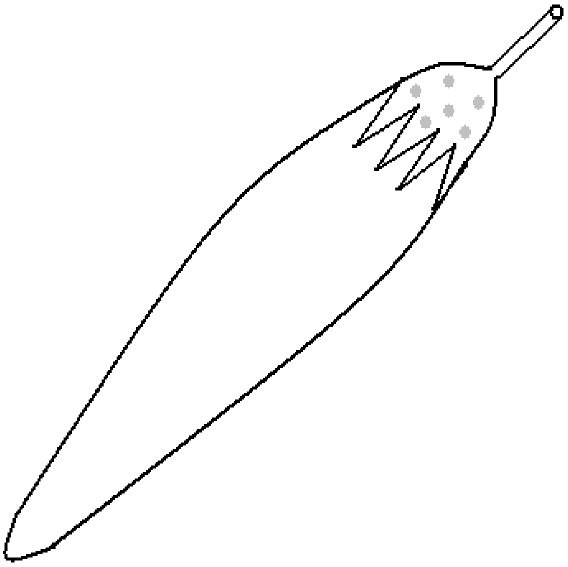

بانجن

ب

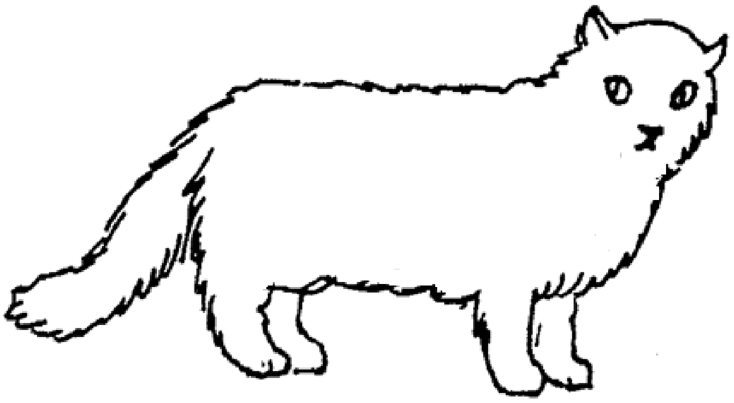

پشي

پ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

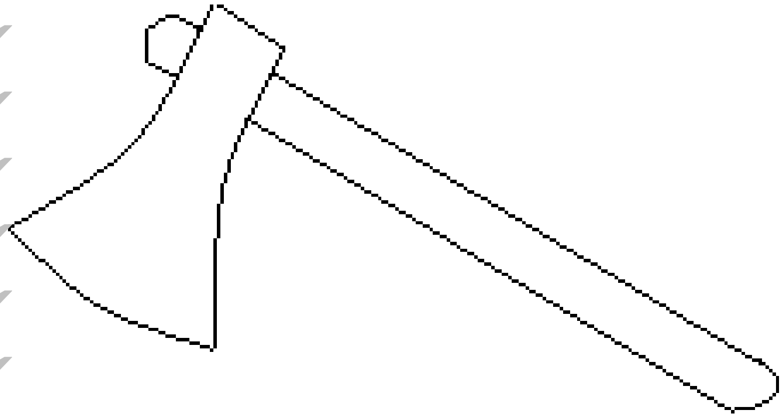

تبر

ت

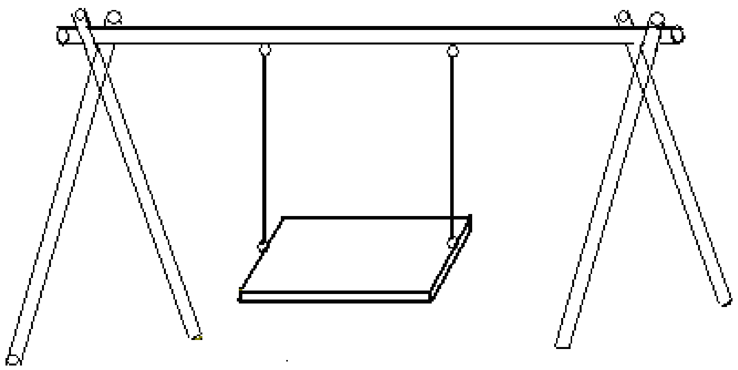

تال

ت

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

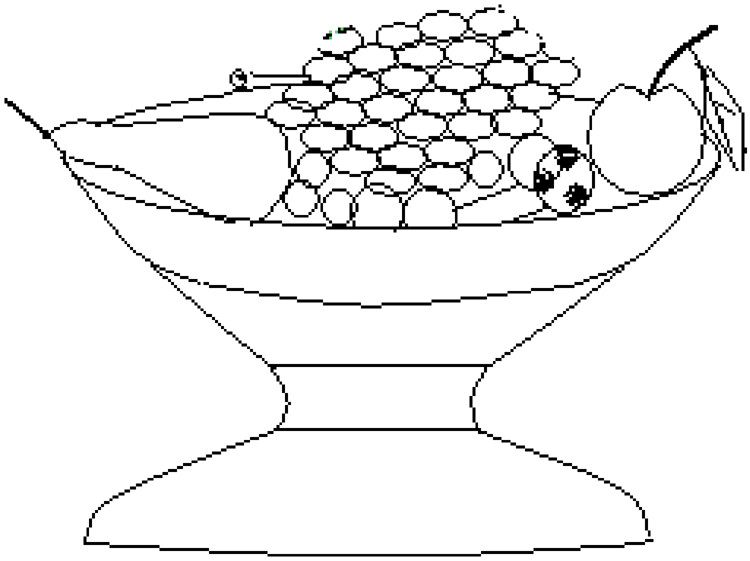

ثمر

ث

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

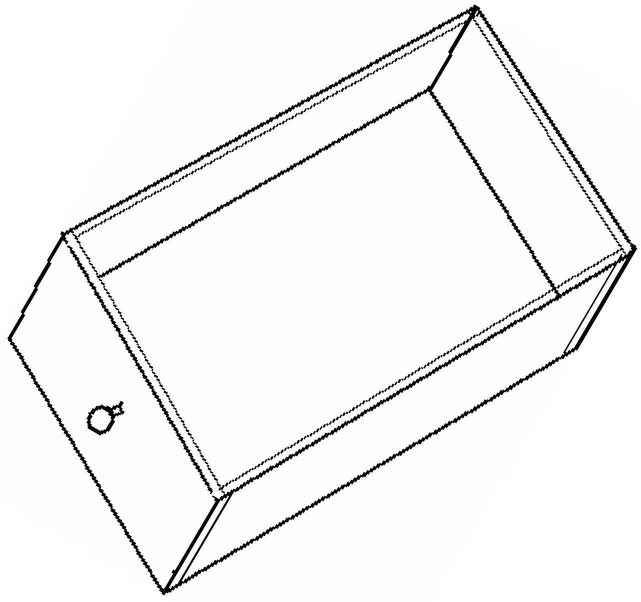

جابه

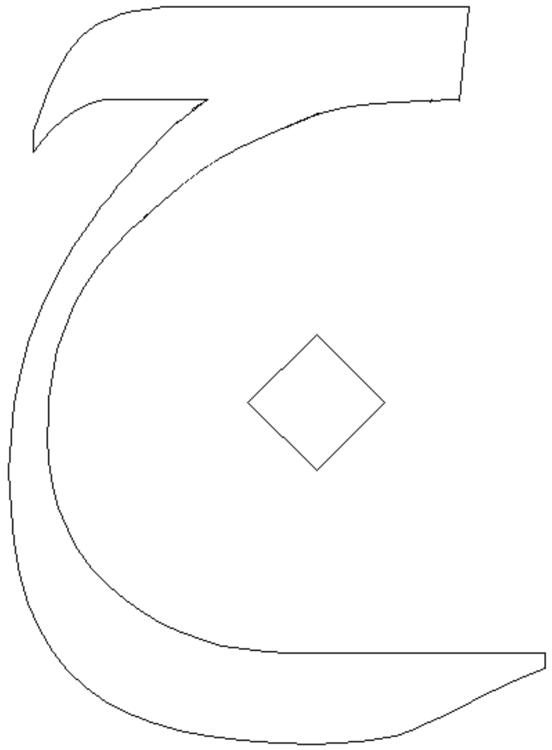

Ali Rasulzada

ترتيبوونكى : عبدالعلي رسول زاده

چرګ

چ

Ali Rasulzada

ترتيبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

حلوا

ح

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

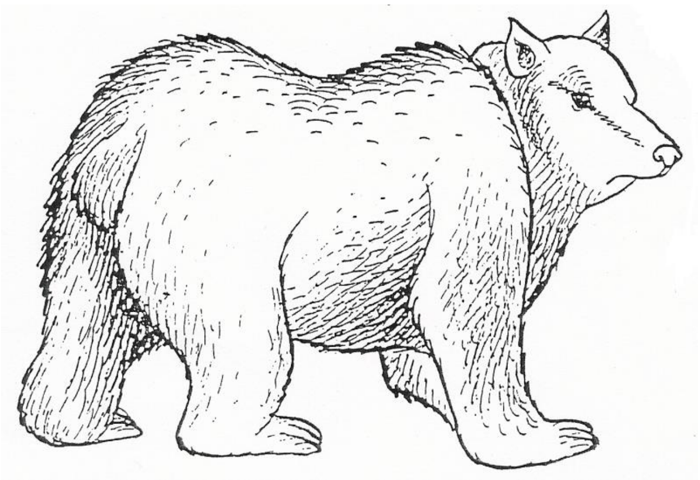

خرس

خ

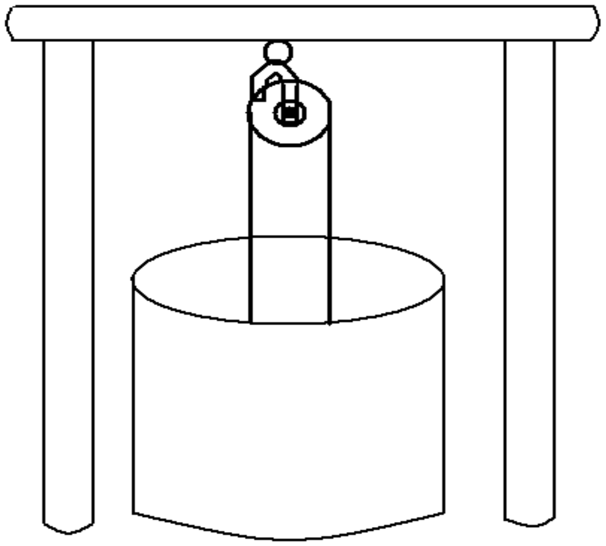

څا

څ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

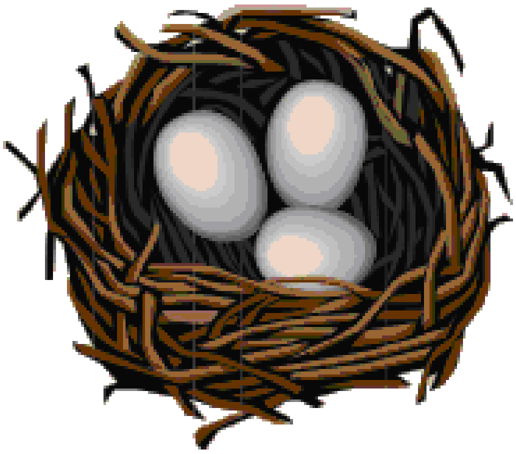

حُالکی

حُ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

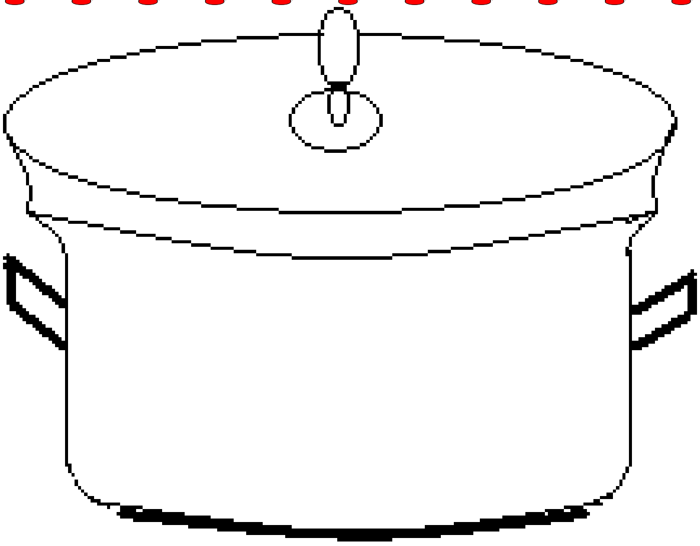

دیگ

د

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

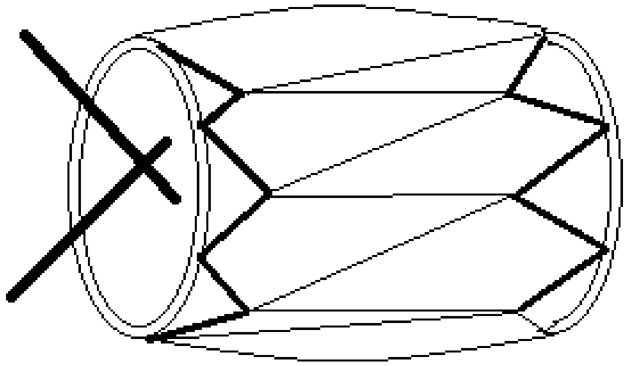

هول

هـ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

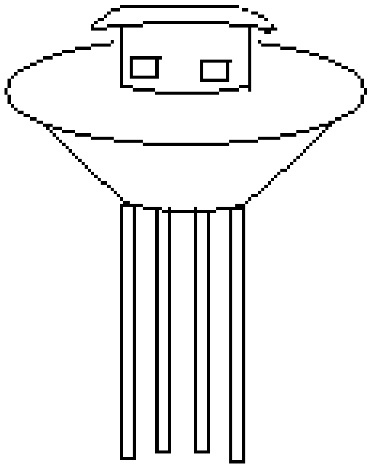

ذخیره

ذ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

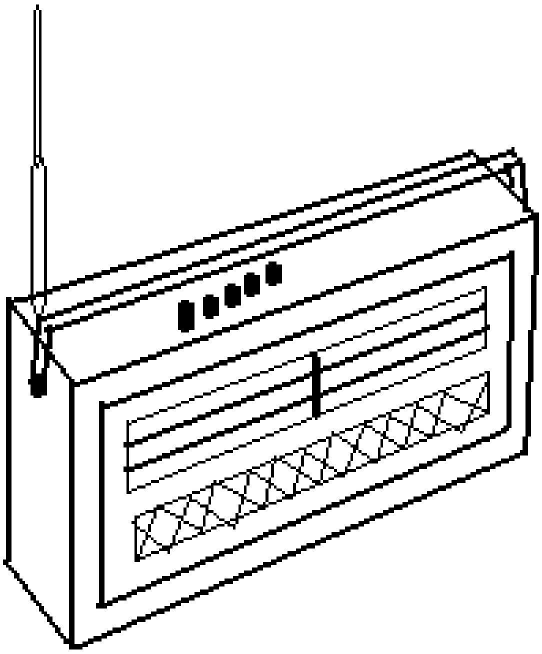

رادیو

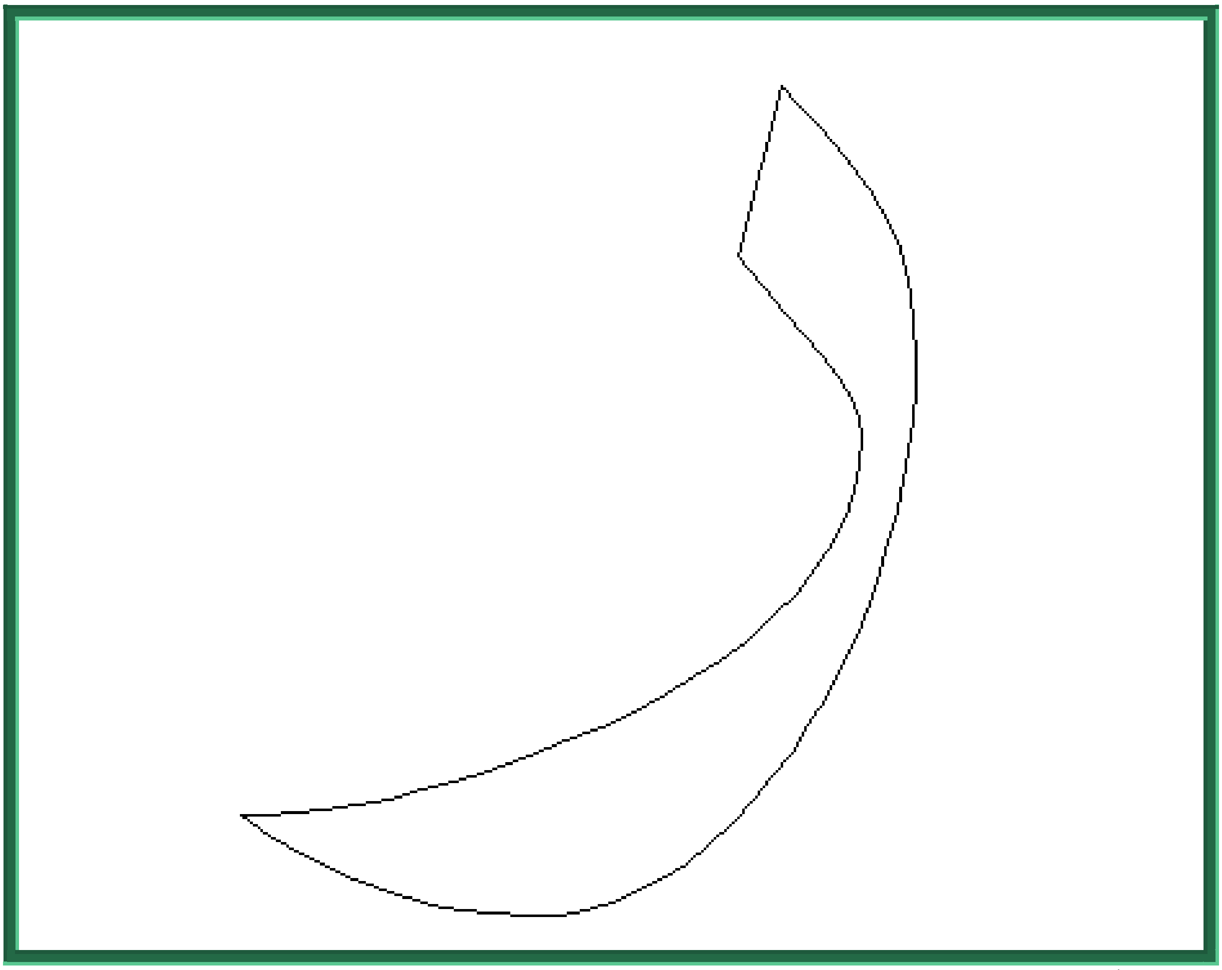

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

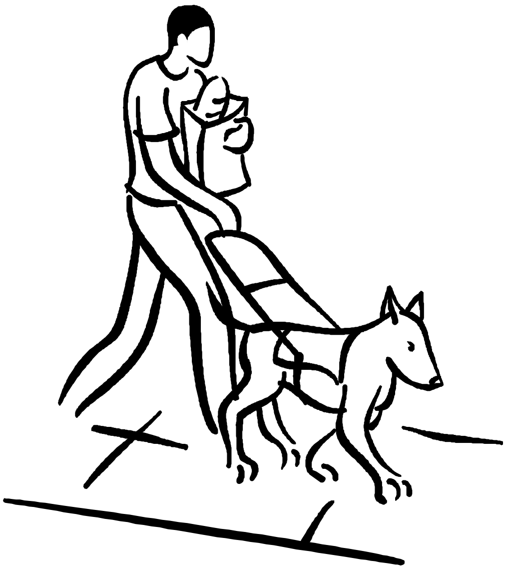

ڕوند

ڕ

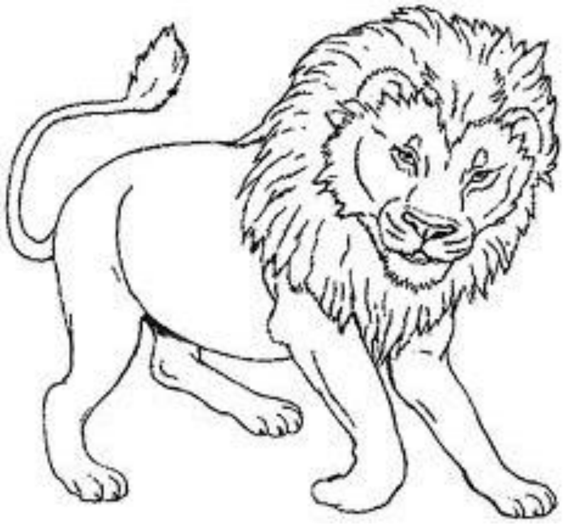

زمری

ز

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

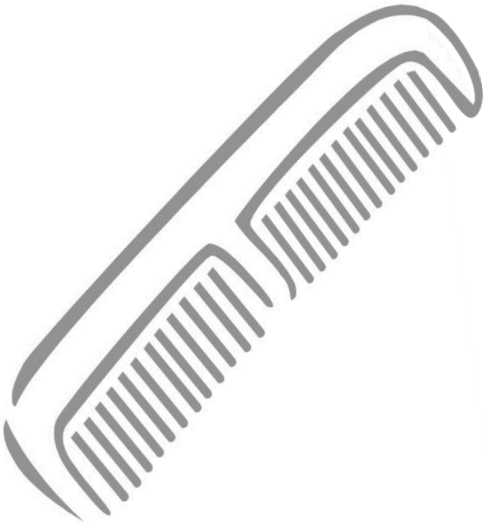

ږمنځ

ږ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

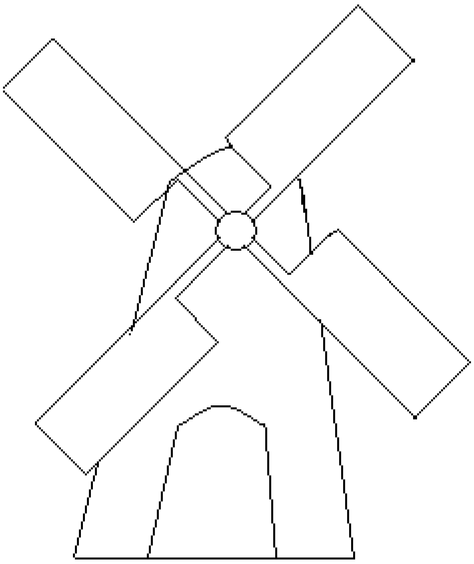

ژرنده

ژ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

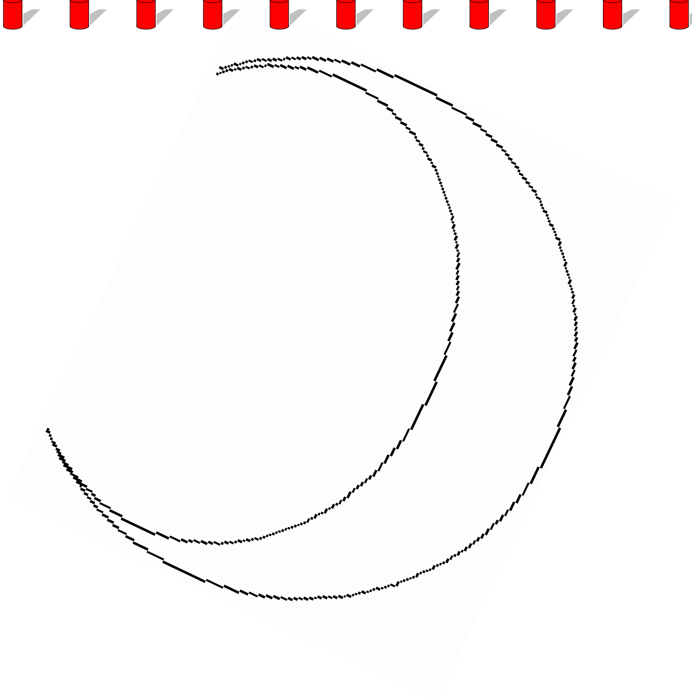

سپوږمۍ

س

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

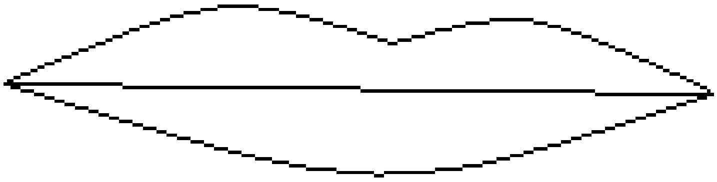

شونډي

ش

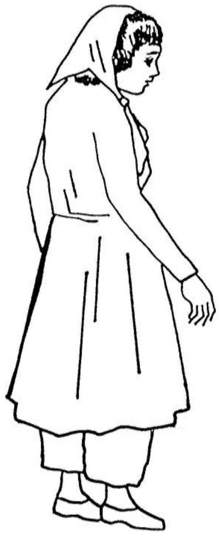

ښځه

ښ

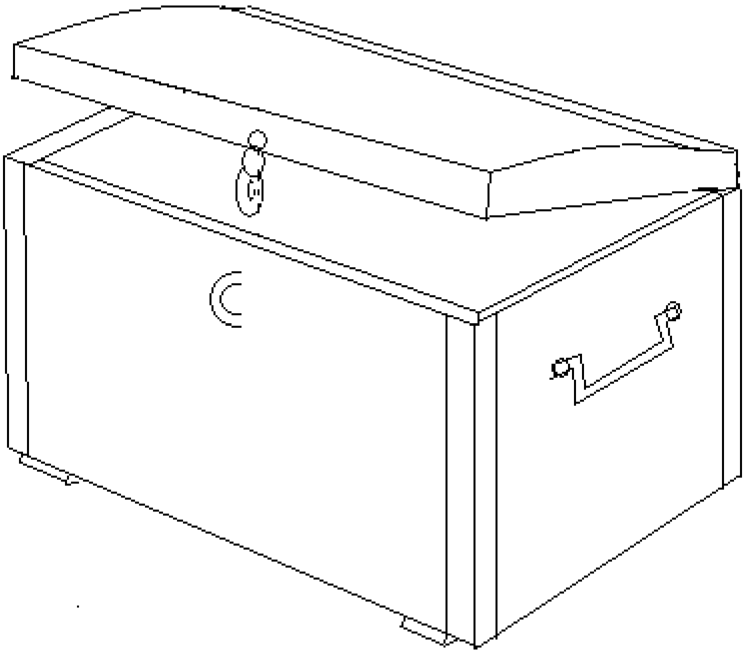

صندق

ص

Ali Rasulzada

ترتيبونكى : عبدالعلي رسولزاده

ضابط

ض

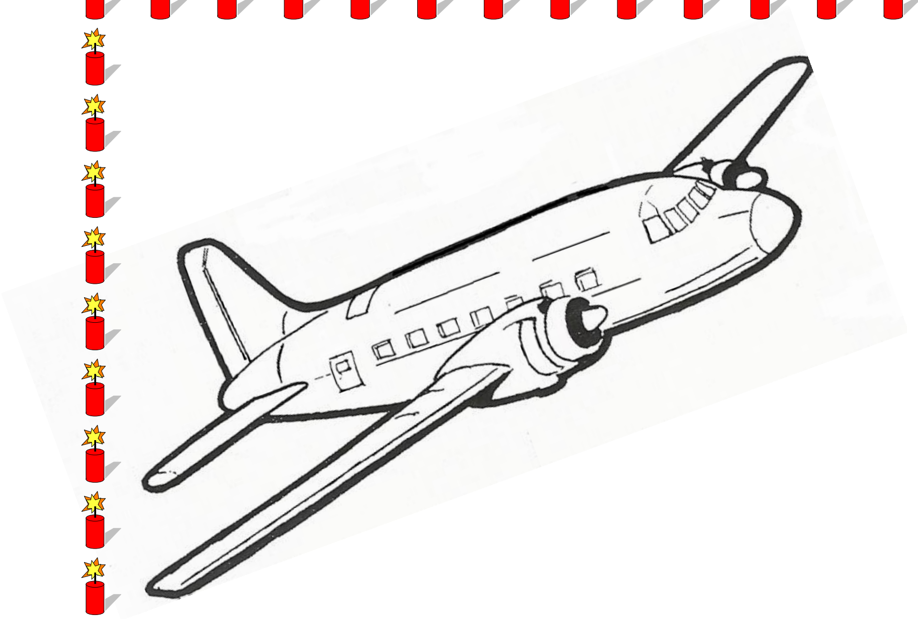

طیاره

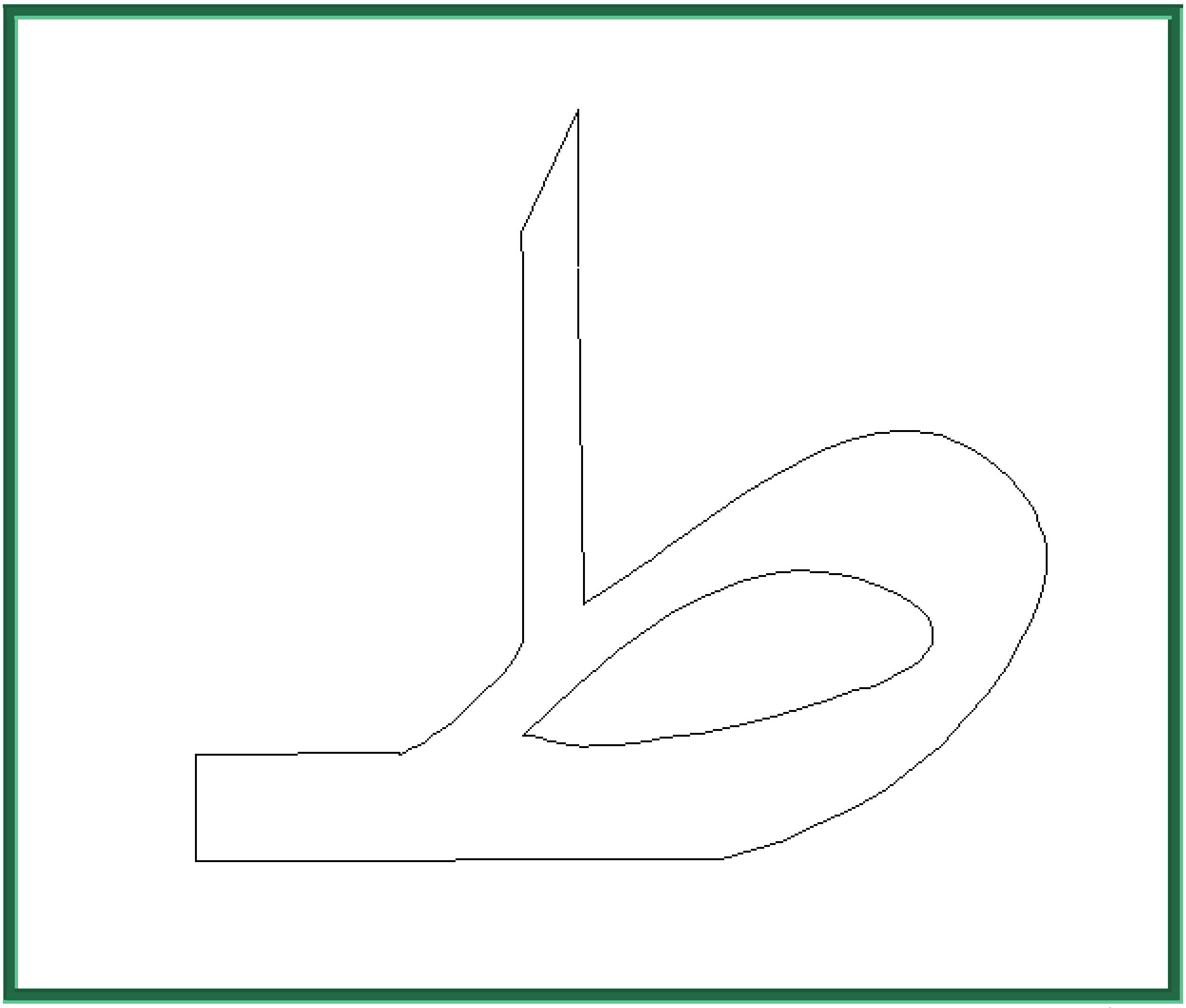

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

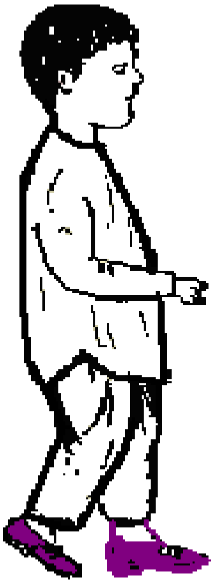

ظاهر

ظ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

عینکي

ع

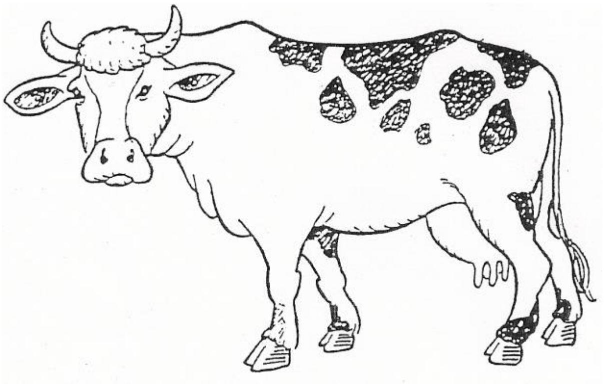

غوا

غ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

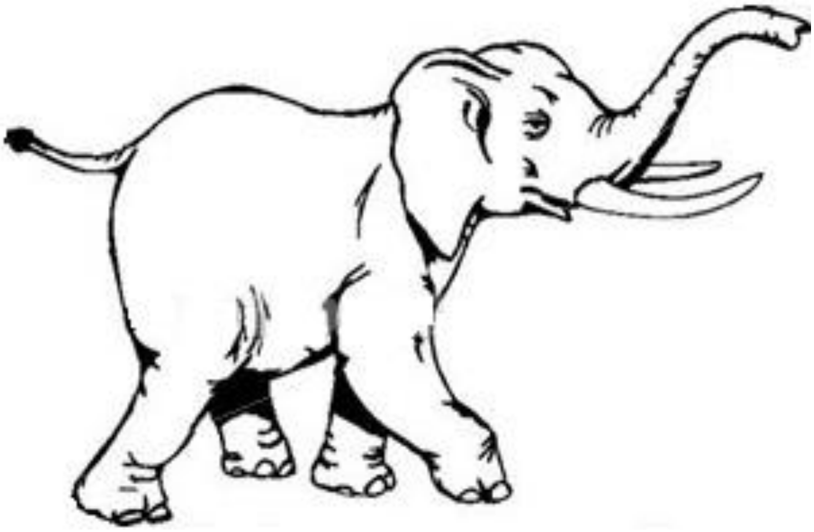

فيل

فـ

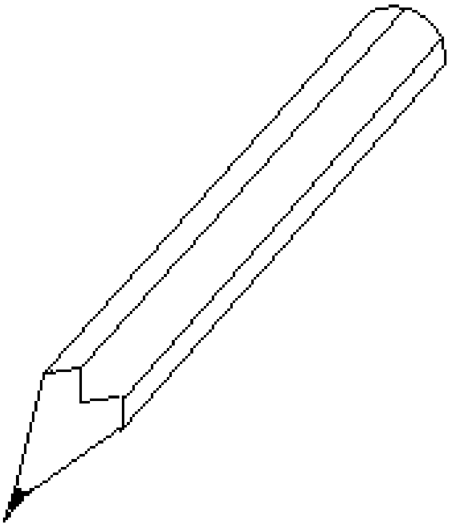

قلم

ق

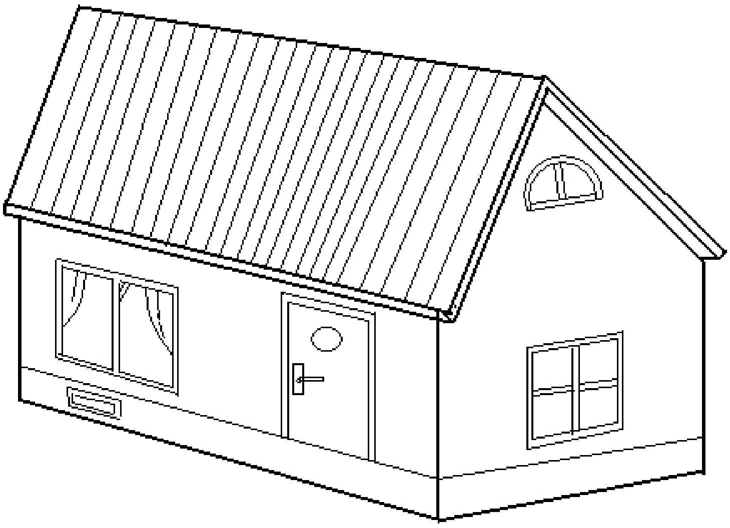

کور

ک

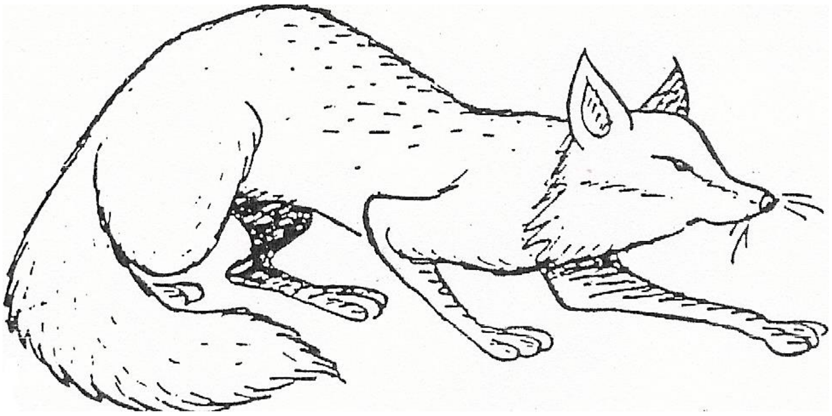

گیدره

گ

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

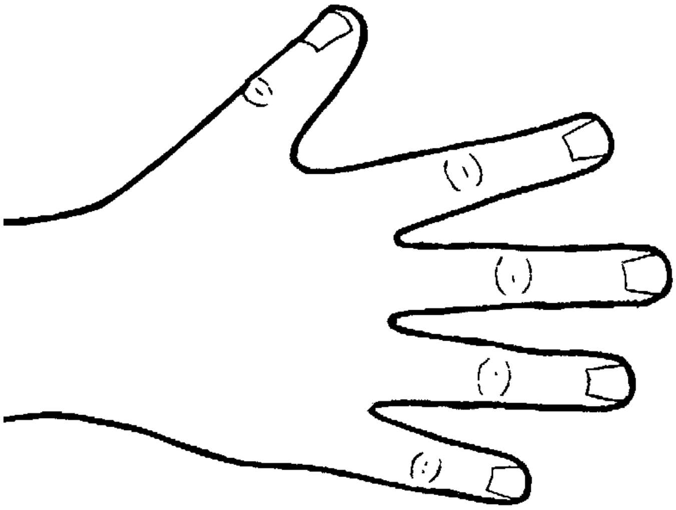

لاس

ل

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

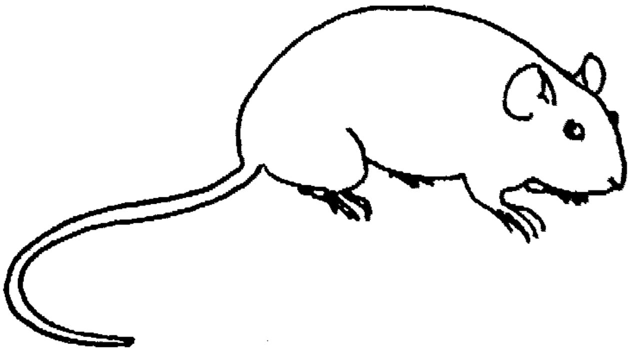

موږک

م

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسولزاده

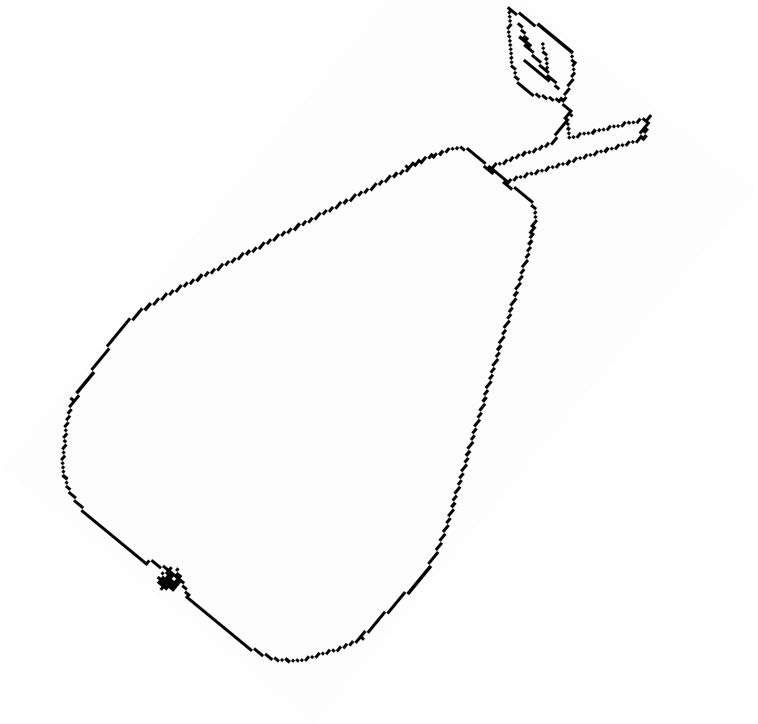

ناک

ن

Ali Rasulzada

ترتیبونکی : عبدالعلي رسولزاده

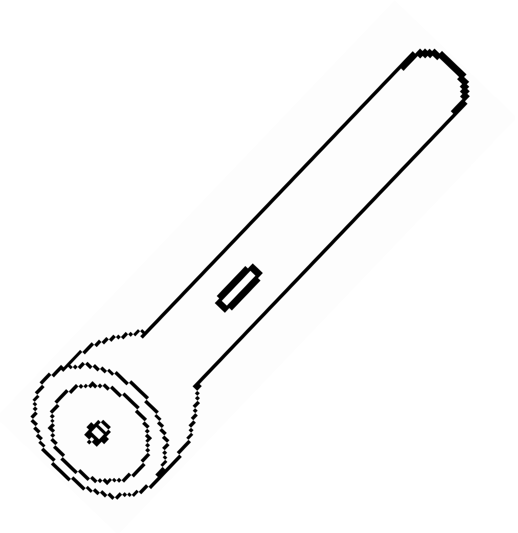

رنا

ن

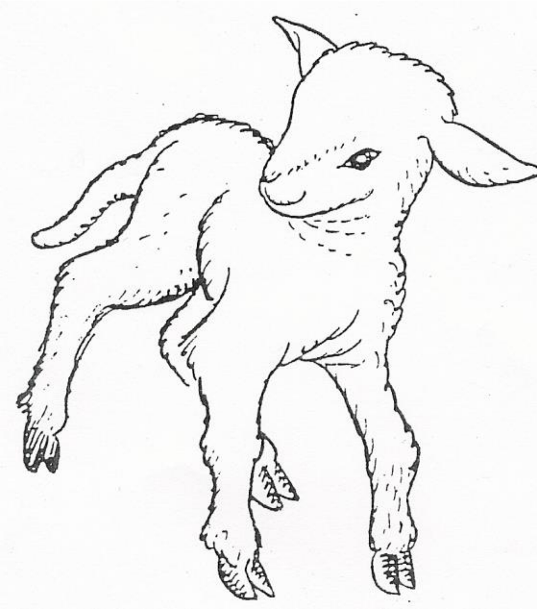

وری

و

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

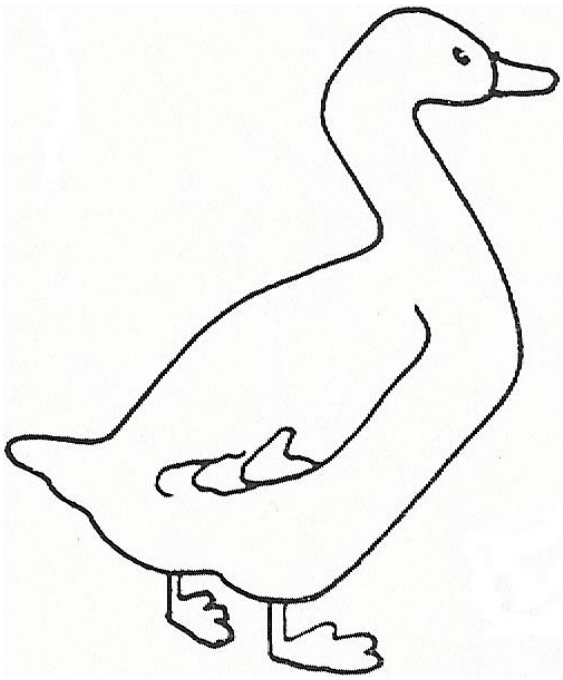

هیلی

ه

يوم

ى

Ali Rasulzada

ترتيبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

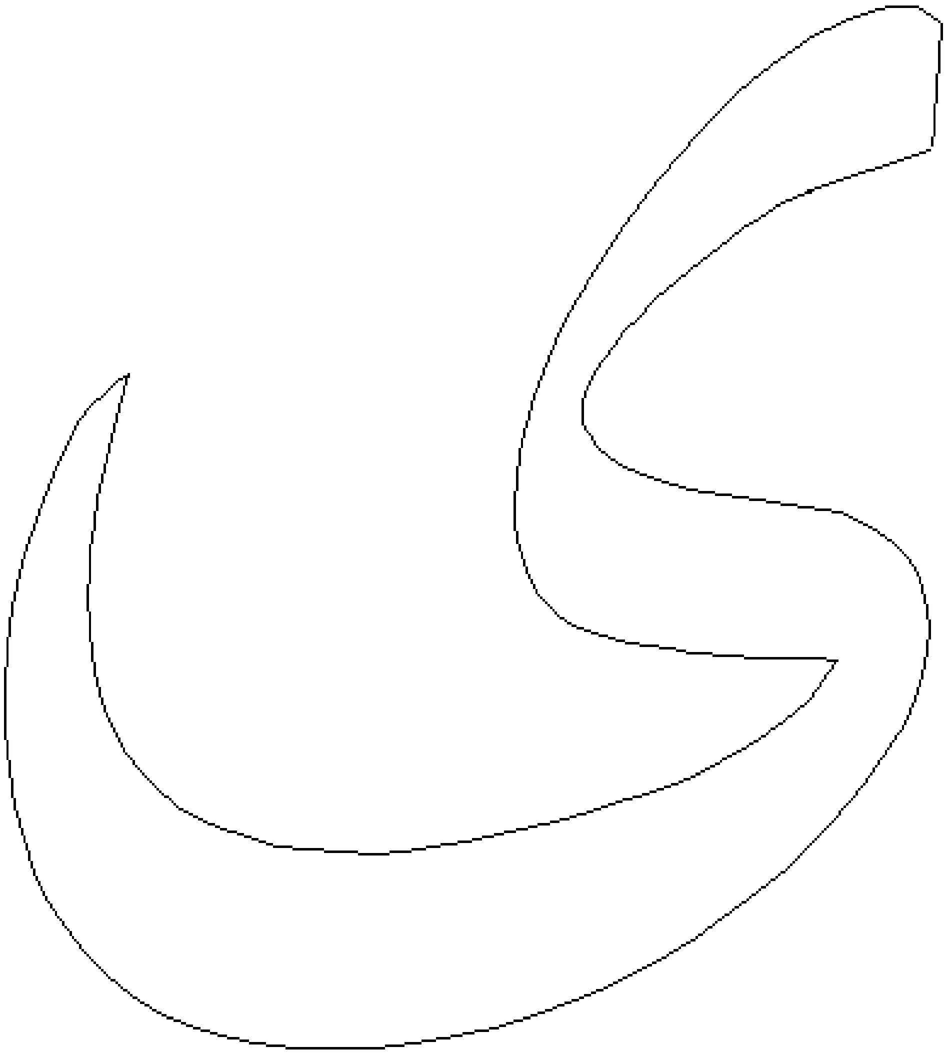

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده

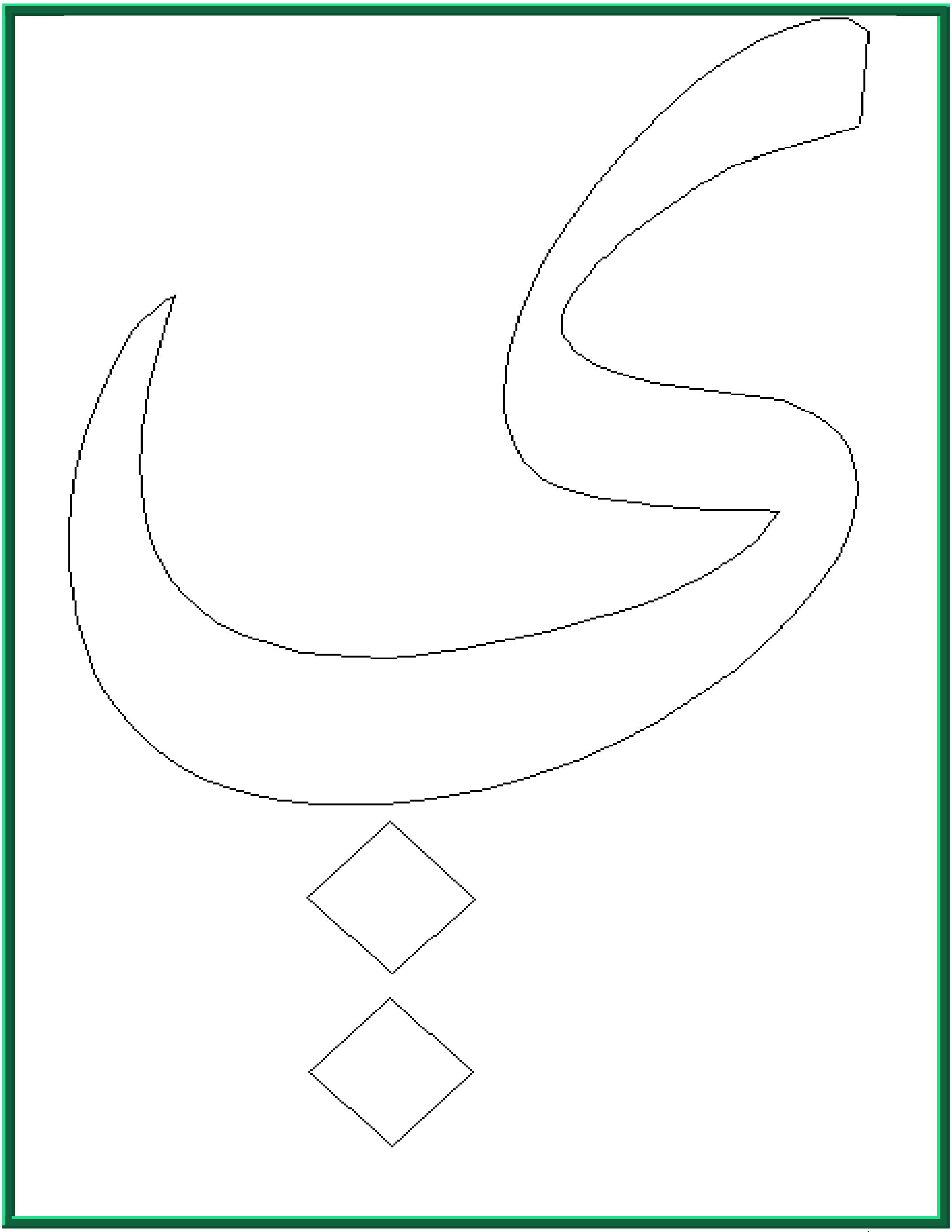

Ali Rasulzada

ترتیبونکی : عبدالعلي رسولزاده

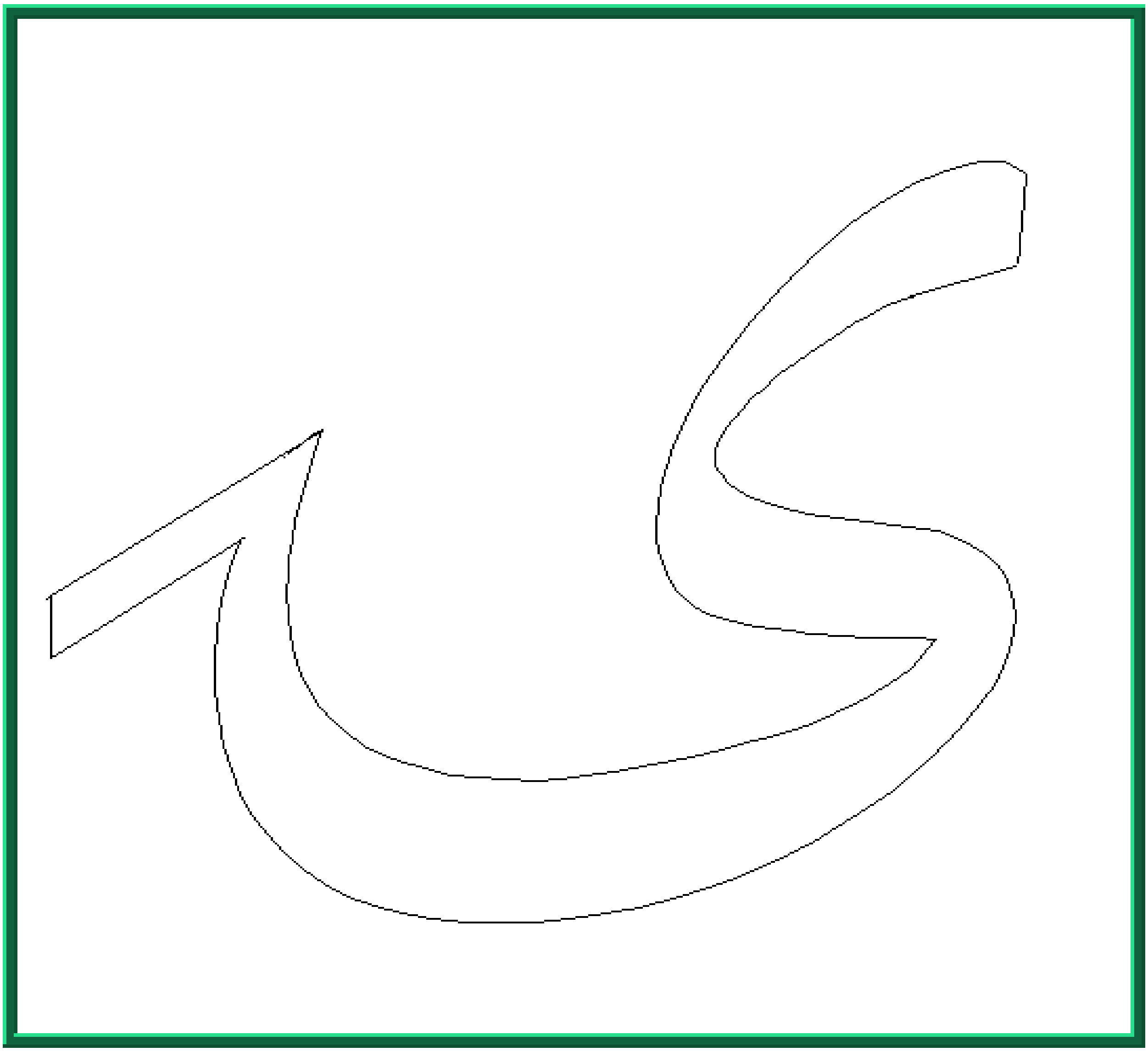

Ali Rasulzada

ترتیبوونکی : عبدالعلي رسول زاده